

มองต่างมุมมติศาลโลก
ปมเขาวีหาร

3

มองต่างมุม-มติศาลโลกปม'เขาวีหาร'

รายงานพิเศษ

มติศาลโลกต่อกรณีข้อพิพาท 'เขาวีหาร' ที่ให้ทั้งไทย และกัมพูชาปฏิบัติใน 3 ข้อ

คือถอนทหารทั้ง 2 ฝ่าย ห้ามไทยขัดขวางการเข้าถึง ประสาทของชาวกัมพูชา เปิดให้ผู้สังเกตการณ์เข้าไปพื้นที่ และการทำรายงานเสนอ

นำมาสู่ความเห็นที่หลากหลาย บางคนเห็นด้วยกับมติ ศาลโลก บ้างว่าวิน วิน ทั้งคู่ บ้างก็ว่ากัมพูชาเสียหน้า บางคนก็ว่าไทยเสียเปรียบ

มีความเห็นจากนักวิชาการที่เกาะติดปัญหานี้ อย่างต่อเนื่อง

ประดิษฐ์ ศิลปิน

ศูนย์ศรีสะเกษศึกษา มรภ.ศรีสะเกษ

การตัดสินใจให้ ทหารไทยและ เขมรถอนกำลัง ทั้ง 2 ฝ่าย เป็น การตัดสินใจที่ดี สำหรับทั้ง 2 ประเทศ 'ไม่ว่า ใครได้เปรียบ หรือเสียเปรียบ เพราะเป็น คำ ตัดสินวิธีเดียว ที่จะช่วยแก้ไข ปัญหาตรงจุดนี้ ได้ ซึ่งต้องผ่าน การวินิจฉัยที่ดีแล้ว

ถือเป็นทางออกที่เหมาะสมที่สุด จึงมีความ จำเป็นที่ต้องถอนกำลังที่มีอยู่ในพื้นที่พิพาทออกไปทั้งหมด เพื่อความสงบสุขของประชาชนที่อยู่ในละแวกนั้นเป็นสำคัญ

ส่วนระยะเวลาที่ทหารต้องถอนกำลัง คงต้องใช้เวลา อีกนาน เพราะต้องขึ้นอยู่กับการเจรจาของรัฐบาล 2 ฝ่าย และร่วมตกลงถอนกำลังทหารพร้อมกัน เพื่อไม่ให้ เกิดความระแวงของทั้ง 2 ประเทศ

การตัดสินใจของศาลโลกนั้นเป็นเพียงมาตรการ คู่ครองชั่วคราว หากทั้ง 2 ฝ่ายยังมีข้อพิพาทกันอยู่ ฝ่ายกัมพูชาโรงเรียนไปยังศาลโลก ศาลก็ต้องเห็น ว่า เรื่องที่เกิดขึ้นทั้ง 2 ฝ่ายทะเลาะกันนั้น ศาลก็ต้อง พิจารณาว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น เกิดขึ้นได้อย่างไร หรืออย่างน้อยเพียงใด ศาลโลกคงไม่อยากให้ทั้งฝ่ายไทย และกัมพูชาก่อความเสียหายทั้ง 2 ฝ่าย

รัฐบาลไทยที่รักษาการอยู่ในขณะนี้ต้องร่วม พิจารณาในกฎหมายรัฐธรรมนูญ กระทรวง กลาโหม และกระทรวงการต่างประเทศ ไป กำหนดแนวทางการพูดคุยกับทางกัมพูชาว่าควร จะดำเนินการเช่นไร เพราะสิ่งหนึ่งที่สำคัญคือ ความเป็นอยู่ของชาวบ้านว่าจะอย่างไรให้เกิด สันติภาพในพื้นที่

ที่ผ่านมาชาวบ้านต่างหวาดวิตกในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนั้นรัฐบาลควรชี้แจงต่อชาวบ้าน เพื่อให้ชาวบ้าน รู้ถึงความปลอดภัย และลดความตึงเครียดได้

ส่วนกรณีที่ศาลมีมติห้ามไทยขัดขวางกิจกรรมใดๆ ของกัมพูชา ต้องดูคำตัดสินของศาลโลก นักกฎหมาย ต้องตีความให้ได้ว่าห้ามอะไรให้ชัดเจนแน่นอน

สำหรับคำตัดสินที่ว่าให้พัฒนาพื้นที่ร่วมกันนั้น เป็น ทางออกที่ซึ่งศาลโลกไม่ได้บังคับ หรือล่วงละเมิดอำนาจอธิปไตยของไทยและกัมพูชา เพียงแต่หมายถึงว่าควร จะหาทางพัฒนาพื้นที่ที่พิพาทร่วมกัน

จะพัฒนาร่วมกันได้หรือไม่ อย่างไร เป็นเรื่อง ที่ทั้งสองประเทศจะต้องหันหน้าเข้ามาคุยกัน

สุรัชย์ ศิริไกร

คณะรัฐศาสตร์ ม.ธรรมศาสตร์

คำสั่งของศาลโลกที่ออกมาเกิดจากการที่กัมพูชาขอ คู่ครองชั่วคราว ซึ่งไม่ว่าสำเร็จ เพราะกัมพูชาก็ต้อง ถอนทหารออกจากพื้นที่เช่นเดียวกับไทย ตอนนี้จึงยังไม่มี การตัดสินใจคดีใดๆ และยังไม่มีเกี่ยวข้องกับอธิปไตยของทั้ง สองชาติ

ในส่วนของการถอนทหาร ทั้งไทยและกัมพูชาต้องมีการเจรจาว่าจะถอนเมื่อไหร่ และจะถอนห่างจากชายแดน เท่าไหร่ เพื่อไม่ให้มีการได้เปรียบเสียเปรียบกัน

แต่โดยส่วนตัวไม่เห็นด้วยกับคำสั่งศาลโลกในบาง เรื่อง เพราะศาลโลกควรสั่งให้มีการถอนพลเรือนออกจาก พื้นที่พิพาทด้วย เพื่อให้พื้นที่นั้นเป็น No man's land สิ่งที่น่ากังวลต่อจากนี้ คือทหารกัมพูชาอาจจะ

ตลอดเข้ามาปะปนในหมู่ประชาชนชาวกัมพูชา ซึ่งต้องมีเจ้าหน้าที่ทหารและพลเรือนของไทยคอยตรวจสอบก่อนที่จะเข้าพื้นที่

ยิ่งไปกว่านั้น ต้องมีการเฝ้าระวังไม่ให้ชาวกัมพูชาเข้ามาในพื้นที่มากกว่าเดิม ซึ่งต้องยอมรับว่า รัฐบาลที่ผ่านมาของไทยผิดพลาดที่ปล่อยให้ชาวกัมพูชาเข้ามาสร้างชุมชน

ในพื้นที่พิพาท

อย่างไรก็ตาม คำสั่งนี้จะทำให้ทั้งสองฝ่ายหยุดยิงและหันหน้าเข้าสู่โต๊ะเจรจา โดยใช้กลไกอาเซียนในการเจรจา ซึ่งอาจจะขอให้อินโดนีเซียที่เป็นประธานอาเซียนจัดหาสถานที่ในการหารือแบบทวิภาคีก็ได้

สิ่งสำคัญคือ ไทยต้องกล้าที่จะเปิดการทูตเชิงรุกมากขึ้น โดยประณามหรือชี้แจงให้อาเซียนเห็นว่ากัมพูชาฉวยโอกาสในความใจดีของไทย รุกล้ำดินแดน

และไทยต้องย้ำด้วยว่า ไทยจะไม่ร่วมมือในเรื่องการขึ้นทะเบียนมรดกโลกหรือเรื่องอื่นๆ กับกัมพูชา จนกว่าจะจัดการปัญหาเรื่องดินแดนให้เรียบร้อย

เพราะสถานการณ์ในตอนนี

ถือว่าเลยจุดที่จะแก้ด้วยการทูตแบบทวิภาคีแล้ว ต้องมีคนกลางมาช่วยชี้หน้า และควรเป็นมหาอำนาจที่มีบทบาทกับทั้งสองฝ่าย อย่างไรก็ตามใครก็ตามที่ให้อาเซียนเป็นผู้ดำเนินการแก้ปัญหาเสียก่อน เนื่องจากมีความใกล้ชิดกับทั้งสองประเทศนี้มากที่สุด

สำหรับคำตัดสินที่ไม่ให้ไทยขัดขวางการเข้าออกพื้นที่ของประชาชนชาวกัมพูชานั้น แสดงให้เห็นว่าศาลโลกยอมรับว่าเขาพระวิหารเป็นของกัมพูชา ซึ่งเชื่อได้ว่าชาวบ้านที่อยู่ในพื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นครอบครัวทหาร

แต่การปล่อยให้กัมพูชาเข้า-ออกได้ อาจเปิดช่องให้ทหารกัมพูชาแฝงเข้ามาปะปนในหมู่บ้านด้วยหรือไม่คงพิสูจน์และหาทางป้องกันได้ยาก ทหารไทยจึงควรระมัดระวังให้มาก

ส่วนปฏิกิริยาจากคนไทยและกัมพูชาในพื้นที่ ส่วนใหญ่รู้สึกเฉยๆ แต่ก็ตั้งใจที่พรรคเพื่อไทยขณะการเลือกตั้งเนื่องจากมีความเชื่อว่าความสัมพันธ์ของสองประเทศจะดีขึ้น เห็นได้ชัดว่า ต้นตอของปัญหาทั้งหมดมาจากการแย่งชิงผลประโยชน์ของนักการเมือง

จากนี้ทั้งสองฝ่ายต้องปักปันเขตแดนให้ชัดเจน ตรงไหนที่ตกลงกันไม่ได้ต้องยกให้เป็นพื้นที่จัดการร่วมกันของ 2 ประเทศ เช่นเดียวกับมรดกโลกในหลายพื้นที่ทั่วโลก ที่ประเทศที่มีอาณาเขตใกล้กันสามารถจัดการร่วมกันได้

สุดท้ายอยากฝากว่า เส้นทางผู้สันติภาพนั้นมิได้อยู่ แต่เราเลือกที่จะไม่เดินไปเท่านั้นเอง

บุญเรือง คัชมาตย์

ผู้เชี่ยวชาญประวัติศาสตร์กัมพูชา
อาจารย์พิเศษ มรภ.สุรินทร์

ผลการตัดสินของศาลโลกที่ผ่านมา ถือว่าศาลโลกมีความรอบคอบมาก เป็นการตัดสินแบบบัวไม่ช้ำน้ำไม่ขุ่น ไม่มีฝ่ายใดได้เปรียบเสียเปรียบ เพื่อรอให้มีคนกลางมาเจรจาไกล่เกลี่ยปัญหา

สีดา สอนศรี

คณบดีวิทยาลัยการเมือง การปกครอง
ม.มหาสารคาม

คำสั่งศาลโลกที่ตัดสินให้ถอนกำลังทหารทั้ง 2 ฝ่าย มีความเป็นกลางมาก ถือเป็นผลสรุปที่ดีของทั้ง 2 ประเทศ ดิฉันไม่ได้มองว่าทั้งสองประเทศจะได้เปรียบหรือเสียเปรียบอะไร เพราะไม่ได้เสียอะไรไป

แม้ความจริงไทยไม่ต้องปฏิบัติตามก็ได้ เพราะคิดว่าปัญหาไม่น่าจะสิ้นสุดลงง่ายๆ อีกทั้งต้องดูทางฝ่ายกัมพูชาว่าจะมีท่าทีจะถอนกำลังเมื่อใด ซึ่งต้องมีการเจรจาของทั้ง 2 ฝ่าย

แต่หากประเทศไทยไม่ปฏิบัติตามคำตัดสินของศาลโลก อาจจะมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระยะยาวของไทยที่เข้าร่วมกลุ่มอาเซียน เพราะต้องมีการติดต่อกันอยู่

กรณีของพื้นที่ทับซ้อนทิศตะวันตก 4.6 ตาราง

กิโลเมตร ที่ศาลโลกตัดสินให้ไทยจะต้องให้ความร่วมมือ ไม่ขัดขวางการส่งเสบียง หรือกำลังบำรุงของกัมพูชา ไม่ปิดทางเข้าออกตัวปราสาท ไทยต้องไม่ขัดขวางการพัฒนาพื้นที่ของกัมพูชา ทั้งยังต้องสนับสนุนให้กัมพูชาพัฒนาพื้นที่ด้วย

คิดว่าจะเป็น
ข้อเสียเปรียบ
ของฝ่ายไทย
เพราะฝ่ายไทย
จะไม่ทราบเลย
ว่าจะมีทหาร
ฝ่ายกัมพูชา
แฝงตัวมากับ
ชาวบ้านหรือไม่
ซึ่งฝ่ายไทยจะ
ต้องเจรจากับ
กัมพูชา ในการ

กำหนดขอบเขตที่ชัดเจนอีกครั้ง

ขณะนี้ยังมีข้อกังวลคือ กลุ่มพลังประชาชนต่างๆ ในพื้นที่ใกล้เคียงเริ่มรวมตัวกันที่จะต่อต้านในเรื่องนี้ด้วย นอกจากนี้ คณะผู้สังเกตการณ์จากอินโดนีเซียถือเป็นตัวกลางที่สำคัญ ที่จะต้องมีความยุติธรรม ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

หากอินโดนีเซียดำเนินการบริหารเป็นตัวกลางที่ดีได้ การเจรจายุติความขัดแย้งดังกล่าวก็จะง่ายขึ้น